

The Academy of Management and Administration in Opole

**ROZWÓJ TERYTORIALNY:
KWESTIE SPOŁECZNE, GOSPODARCZE
I HUMANITARNE**

**TERRITORIES' DEVELOPMENT:
SOCIAL, ECONOMIC
AND HUMANITARIAN ISSUES**

Monograph

Edited by Tetyana Nestorenko

Sławomir Śliwa

Opole 2019

The Academy of Management and Administration in Opole

**ROZWÓJ TERYTORIALNY:
KWESTIE SPOŁECZNE, GOSPODARCZE
I HUMANITARNE**

**TERRITORIES' DEVELOPMENT:
SOCIAL, ECONOMIC
AND HUMANITARIAN ISSUES**

Monograph

Edited by Tetyana Nestorenko

Sławomir Śliwa

Opole 2019

ISBN 978 – 83 – 946765 – 9 – 9

Territories' development: social, economic and humanitarian issues. *Monograph.*
Opole: The Academy of Management and Administration in Opole, 2019; ISBN 978-83-946765-9-9; pp.524, illus., tabs., bibls.

Editorial Office:

Wyższa Szkoła Zarządzania i Administracji w Opolu
45-085 Polska, Opole, ul. Niedziałkowskiego 18
tel. 77 402-19-00/01
E-mail: info@poczta.wszia.opole.pl

Reviewers

prof. dr hab. Marian Duczmal (Poland)
doc. Olena Chukurna, PhD. (Ukraine)
doc. Nadiya Dubrovina, PhD. (Slovakia)

Editorial Board

*Yuliia Bilotserkivska (Ukraine), Wojciech Duczmal (Poland), Julia Ilyina (Ukraine),
Victoriia Kralia (Ukraine), Iryna Kyrylchenko (Ukraine),
Oksana Miroshnichenko (Ukraine), Oleksandr Nestorenko (Slovakia),
Tetyana Nestorenko (Ukraine), Mykhailo Oklander (Ukraine),
Iryna Ostopolets (Ukraine), Tadeusz Pokusa (Poland), Jadwiga Ratajczak (Poland),
Sławomir Śliwa (Poland), Nataliia Svitlychna (Ukraine)*

Publishing House:

Wyższa Szkoła Zarządzania i Administracji w Opolu
45-085 Polska, Opole, ul. Niedziałkowskiego 18
tel. 77 402-19-00/01

Authors are responsible for content of the materials.

ISBN 978 – 83 – 946765 – 9 – 9

© Authors of articles, 2019

© Publishing House WSZiA, 2019

TABLE OF CONTENTS

Preface

Part 1. The finance and economic instruments of territories' development	9
1.1. The determination of the stability of the city by the construction method of integrated indicators and prognosis its development	9
1.2. Decentralization as a mechanism of effective development of regions of Ukraine	22
1.3. Theoretical aspects of leasing development and classification characteristics	34
1.4. The conceptual aspects of innovation management of enterprises in the context of its formation	44
1.5. Ukrainian food safety reforms: implementing European choice	52
1.6. Improving the quality of provided services: the experience of Hilton hotels	66
1.7. Project-oriented management as an effective tool for business development of companies	76
1.8. Evaluation of the financial condition of enterprise and the diagnosis of bankruptcy. Analysis of methods of multidimensional discriminant analysis	84
1.9. Formation of effective logistics of grain market and its products processing in Ukraine	99
1.10. Approach to design of the distribution centres functioning in the urban territories development system	111

1.11. Modern precision of the necessity of improving documentary formation of operations from intangible assets	122
1.12. Methodical principles of increasing the efficiency of the use of innovative potential of regional socio-economic systems	127
1.13. Improving the efficiency of the transport and logistics system in the context of sustainable development: the EU experience	142
1.14. Temporal and spatial features of tourism services market's development in Ukraine	150
Part 2. Pedagogy and Psychology in the era of structural changes	161
2.1. Environmental education of rising teachers in the frame of the study of "Method of familiarizing children with nature, natural study workshop"	161
2.2. Realization of facilitation in educational institutions in the age of structural transformations	170
2.3. Law students and cadets' attitude towards learning English in the educational institution with specific conditions of study	179
2.4. Conceptual provisions of forming the social staff of activities in general secondary education	187
2.5. Professional image of the educational institution head as the constituent of building the professional career	199
2.6. System of pedagogical evaluation of results of educating of master's degrees on the educational program "Management by educational establishments"	209
2.7. To the problem of educational values of future professional educational institutions in the context of the New Ukrainian school	223
2.8. Directions of correction and rehabilitation work in inclusive education	233
2.9. The capabilities of psychological self-regulation of the exotic state of the penitential personnel with the use of art-therapeutic methods	247

2.10. Features of training protection for labor and professional safety: competently approach	258
2.11. Socialization of children with speech disorder to the conditions of preschool institutions as a psychological and pedagogical problem	270
2.12. Educational motivation of students as the process of consulting to activity	277
2.13. Gender inequality and discrimination of youth as a sign of social exclusion	290
2.14. Improving oral and writing skills of the students as a way of forming a competent personality	299
2.15. Pedagogical aspects of adaptation of schoolboys to physical activity	312

**Part 3. Humanitarian and political aspects of transformation
in society and social relations**

321

3.1. The development strategy of Chinese small and medium enterprises under the background of economic transformation	321
3.2. An integrated approach to studying human health in applying the humanitarian aspects of transformation in society	327
3.3. The influence of corporate social responsibility performance on the competitiveness of enterprises	336
3.4. Pedagogical technology of self-development of the child and peculiarities of its implementation in Ukraine	345
3.5. Amalgamated territorial communities as a form of decentralization of local government and ensuring the quality and safety of life of the population	354
3.6. Features of attitude of modern Ukrainian youth to family relationships	363
3.7. Territorial abolition of transformation of the social sphere elements in the areas of the Carpathian-Podillia region (Ukraine)	371

Part 4. Transformation in education: sectoral and territory approach	390
4.1. Peculiarities of adaptive ability development of students under the conditions of basics of labour safety course	390
4.2. Educational ecological trail as a means of forming the ecological competence of future teachers of biology and natural sciences	401
4.3. Modern approaches to the professional training of future teaching engineers in the context of visualization of didactic material	412
4.4. Technologies of management of socio-psychological processes in theory and practice	426
4.5. Convergence of higher education and tourist business as a factor to overcoming poverty of the population	438
4.6. Artistic handicrafts of Ukraine as means of national education of pre-schooler	447
4.7. Complementarity of academic and non-academic education	457
4.8. Innovative methods of holding computer graphics courses for students of creative specialties	466
4.9. Formation of the motivation of achievements of future engineers-teachers	474
4.10. The experience of personal preparation the school leaver for IET	482
Annotation	493
About the Authors	514

PREFACE

The monograph is dedicated to the socio-economic development of territories in the context of contemporary economic and global challenges. The result of the phenomenon of globalization was the emergence of globalization, as a process that promotes the spread of global processes while preserving cultural and national and socio-economic features of the development of individual regions and territories. Globalization combines the modernization of territories, regions and communities with the achievements of the global economy. It contributes to the dissemination of innovative achievements and the attraction of investments, contributing to the development of territories. In this aspect reveals the relevance of scientific research of socio-economic development of the territories covered in this monograph. The monographic research presents the scientific developments of the collective of authors that reveal various directions and aspects of socio-economic development of the territories, which can include the following areas: financial and economic instruments, the impact of pedagogy and psychology on the development of individual spheres of development of territories, the importance of humanitarian and political aspects of transformation in society and social relations; the transformation of education and its significance in the territorial and sectoral spheres.

The first section of the monograph is description issues of relating to financial instruments of economic areas, namely special attention paid to decentralization as a mechanism of development; conceptual aspects of innovative management of the development of territories; designing of distribution centers in the system of territorial communities; principles of increasing the efficiency of the use of innovative potential of regional socio-economic systems; the study of transport and logistics systems and tourism business on the development of territories in comparison with the EU experience.

The second section of the monograph is devoted to the pedagogical and psychological aspects of the impact on the development of territories in the era of structural change. The authors studied in detail the issue of the educational values of future specialists and their influence on the development of territories; problems of gender inequality and discrimination of youth; the peculiarities of training specialists in labor protection and a competent approach to their professional security; analyzed educational innovations of the new Ukrainian school and formation of social activity

of students in institutions of general secondary education; possibilities of ecological education of teachers are researched; psychological problems of self-regulation of emotional states of penitentiary personnel. All these areas of pedagogical and psychological research have a significant impact on the training of qualified professionals who will further implement their competences within the framework of territorial projects, contributing to their socio-economic development.

The third section of the monograph reflects the problems of sustainable development of territorial communities in the conditions of decentralization and territorial differences in the transformation of the social and humanitarian spheres of different regions and societies. The authors of this section also focused on the issues of corporate and social responsibility and its impact on the competitiveness of enterprises in different regions. In this context, the experience of the development of small and medium-sized Chinese enterprises and their influence on the strategy of development of the territories deserves attention.

Particular attention deserves the fourth section of the monograph, which presents the study of transformations in education in the sectoral and territorial sections. In this section of the monograph was highlighted the problems of peculiarities of the development of adaptive abilities of students, formation of teachers' ecological competences and technology of management of socio-psychological processes in theory and practice, which acquires special relevance in conditions of transformations in the development of territories. In general, the content of the fourth section reflects the current trends in the educational space in the context of the transformation of territories and the globalization of their economic development.

The team of authors hopes that this monograph contains useful research results that are relevant to scholars, students and all those who are interesting in the current problems and perspectives of socio-economic development of the territories and their significance for various spheres of public life.

Tetyana Nestorenko

Slawomir Śliwa

3.4 Pedagogical technology of self-development of the child and peculiarities of its implementation in Ukraine

Педагогічна технологія саморозвитку дитини та особливості її впровадження в Україні

Одним із найголовніших завдань національної концепції реформування освіти є її демократизація та гуманізація, що передбачають утвердження людини як найвищої соціальної цінності, розкриття її здібностей, можливостей та задоволення різноманітних освітніх потреб. Державна національна програма «Освіта» («Україна XXI століття») розглядає потенціал особистості кожної дитини як найвищу цінність нації. Тому, основною метою навчально-виховного процесу є підготовка особистості як свідомого, активного суб'єкта, здатного вирішувати будь-які проблеми, творити, змінювати, удосконалювати навколишній світ та самого себе.

Євроінтеграція та модернізація освітньої ланки в умовах відродження України, потребують беззаперечного забезпечення рівних можливостей для розвитку та самовдосконалення особистості дитини. Відповідно до державних документів: Закону України «Про дошкільну освіту», програми «Діти України», Національної стратегії розвитку освіти України у 2013-1021 роках, програми «Державна цільова програма розвитку дошкільної освіти на період до 2017 р.» основними завданнями виділено – піднесення пріоритету дошкільної освіти, формування в суспільстві розуміння важливості дошкільних років як найвідповідальнішого періоду соціалізації дитини. Інноваційні зміни, що відбуваються в педагогіці, пов'язані з гуманізацією освітньої ланки, активізацією особистісної позиції учасників освітнього процесу, створенням умов для самореалізації вихованців і педагогів. Невід'ємною складовою діяльності вітчизняного дошкільного закладу є впровадження інновацій у навчально-виховний процес. Інноваційні технології в дошкільній освіті застосовуються, в першу чергу, для вирішення нагальних проблем дошкільної

ланки, для підвищення якості надаваних послуг, для задоволення потреб і запитів батьків.

Педагогічні ідеї Марії Монтесорі у всьому світі набули надзвичайної популярності. Система М. Монтесорі охоплює концепцію і технологію виховання й навчання дітей віком від 2,5 до 12 років. Найвищий інтерес викликають її положення, що стосуються навчання, виховання дітей дошкільного та молодшого шкільного віку. Значний відсоток педагогів дошкільця, працюючих за її педагогічними принципами, засвідчив систему М. Монтесорі ефективною й унікальною. Досвід поєднання ідей М. Монтесорі, новітніх підходів у сучасній освіті та науці не викликає сумнівів у доцільності використання цієї методики, оскільки оволодіння знаннями, вміннями та навичками проходить природно, а також надає простір вільним проявам особистості.

Проведений нами аналіз досліджень і публікацій дозволяє стверджувати, що різні площини даної проблеми були предметом наукових пошуків. Так, К. Крутій і Н. Маковецька вивчали методичний аспект інноваційної діяльності у сучасному дошкільному навчальному закладі [9, с. 4-7]. Досвід впровадження педагогічних інновацій у дошкільній освіті досліджували: Бурова А. [1, с. 5-6], Дичківська І. [3, 4], Калуська Л. [8], Отрощенко М. [8], Поніманська І. [4]. Проблема особистішої активності дошкільника та шляхи її оптимізації у системі Марії Монтесорі була предметом наукового пошуку Сторонської О. [15, с. 197-204]. Прибильська Н. вивчала історико-педагогічні передумови відродження педагогічної системи Монтесорі в сучасних умовах [12, с. 79-84].

Дослідженню педагогічних ідей і методів виховання Марії Монтесорі присвячено наукову роботу Павленко В. [11, с. 218-221]. У статті Січкара А. розглядається актуальна проблема сучасного дошкільця, а саме: підготовка вихователя, готового до співпраці з дитиною з позиції «творення, а не Творця», а також запровадження особистісно-орієнтованої моделі дошкільної освіти [14]. Питання використання елементів методики та педагогічних ідей М. Монтесорі

в сучасних дошкільних навчальних закладах були предметом вивчення Ільченко А. [7, с. 130-133] та Сергієнко О. [13, с. 201-202].

Більшість сьогочасних дослідників розглядає систему М. Монтесорі як інноваційну по відношенню до традиційної, що спонукає до творчого мислення й уяви, активізації пізнавальної діяльності дитини щодо ознайомлення з навколишнім середовищем і безболісної адаптації в ньому.

Провідна ідея вчення М. Монтесорі полягає в необхідності створення педагогом предметно-просторового середовища, в якому дитина могла б найповніше розкрити свій внутрішній потенціал у процесі вільної самостійної діяльності. Це середовище має забезпечити розвиток кожної дитини за її індивідуальним темпом. Завдання педагога полягає насамперед у наданні дитині засобів для саморозвитку і розкритті правил їх використання. Такими засобами є автодидактичні (самонавчаючі) Монтесорі-матеріали, з якими дитина працює, спочатку наслідуючи педагога, діючи за зразком, а потім – самостійно виконуючи різноманітні вправи.

На цій підставі у педагогічній системі Монтесорі можна виокремити такі ключові моменти: 1) навколишнє підготовлене середовище і вправи для розвитку моторики, сенсорики (лат. *sensus* – відчуття) та інтелекту; 2) педагог, який створює, готує розвивальне середовище.

Філософія виховання М. Монтесорі заснована на власних спостереженнях за дітьми, гуманістичних традиціях Ж.-Ж. Руссо, Й.-Г. Песталоцці, Ф. Фребеля, які визнавали особливу значущість вродженого потенціалу дитини, її здатності розвиватися в атмосфері свободи й любові. Своєрідність педагогічної філософії М. Монтесорі полягає в тому, що дитинство, на її погляд, є не просто періодом життя, а іншим полюсом природи людини і що дорослий залежить від дитини настільки, наскільки дитина залежить від нього. М. Монтесорі вірила у безмежні можливості дитини, яка «вступає до світу, щоб відновити людство», вважала, що дитина володіє унікальною здатністю до самобудівництва. Аналізуючи цей феномен, вона дійшла висновку, що ще до народження дитина має в собі духовний зародок – модель власного психічного розвитку, який,

будучи вродженою її психічною сутністю, виявляє себе лише у процесі розвитку.

Початком впровадження Монтессорі-педагогіки в незалежній Україні прийнято вважати кінець ХХ століття, коли було офіційно визнано, що тогочасна система освіти, заснована на авторитаризмі та традиційних педагогічних методах, потребує негайної перебудови й оновлення. У зв'язку з чим розпочалося відкриття навчальних закладів нового типу, в яких активно використовували альтернативний педагогічний досвід як вітчизняних, так і зарубіжних педагогів, у тому числі технологію М. Монтессорі [10, с. 2].

Першу державну «Школу Монтессорі від 3 до 7» в Україні було відкрито у м. Києві, у 1992 році. Заклад став експериментальним центром впровадження педагогічної системи М. Монтессорі в Україні [2, с. 28-30].

Метою означеного експерименту стали розробка змісту, форм і методів навчання та виховання дітей дошкільного віку, втілення в практичну роботу української моделі школи-Монтессорі. Організатори прагнули врахувати низку факторів: тогочасний стан освіти в Україні, державні стандарти, професійний рівень та психологічну підготовку педагогів, вимоги батьків до освітніх послуг, традиції, побут, звичаї українського народу [5, с. 6-7].

Школа стала членом Міжнародного товариства, штаб-квартира якого знаходиться в Нідерландах і в Американському Монтессорі-товаристві. Засновники школи, її директор і вчителі успішно пройшли навчання, отримали міжнародні дипломи адміністраторів Монтессорі-шкіл від Американського Монтессорі-товариства.

Необхідно зауважити, що Монтессорі-школа, максимально адаптована до умов і соціальних потреб суспільства, культури, звичаїв і традицій українського народу. Діяльність закладу не передбачала чистого копіювання міжнародного досвіду, а відповідала соціальним вимогам у відповідності з державними стандартами освіти. Монтессорі-школа є державною установою, тому штатний розклад і режим роботи складено відповідно до державних норм. Завдяки

кропіткій роботі педагогічного колективу школи, метод Монтесорі здобув популярність і поширився у дошкільних закладах багатьох областей України.

На науковій конференції у березні 1996 року в Київській школі Монтесорі, прийняли рішення про створення Асоціації вчителів Монтесорі України. Метою її діяльності було визначено – сприяння впровадженню методики Монтесорі в навчально-виховний процес дитячих навчальних закладів, надання інформації про роботу аналогічних закладів у міжнародній системі освіти й ознайомлення практичних працівників із методичною системою і педагогічним досвідом М. Монтесорі.

Як бачимо, наприкінці ХХ століття сформувалися реальні умови для започаткування української моделі школи-Монтесорі. В основу якої поклали соціальне середовище, де розвиваються здібності та задатки, формується особистість. Роль вчителя Монтесорі-школи має відмінності від традиційної, оскільки він не здійснює прямого впливу, а лише допомагає дитині в процесі саморозвитку, готує базу, на основі якої дитина зможе самостійно удосконалюватися. Педагог не повчає, не дає оцінки дитячим діям, не порівнює її досягнення з іншими, не пропонує стандартних шаблонів-відповідей.

В Україні функціонують установи, що працюють за технологією Монтесорі. Це школи-Монтесорі у м. Києві, м. Херсоні, м. Комсомольську, м. Одесі, навчально-виховні комплекси та дошкільні заклади у м. Білій Церкві, м. Вишневе, м. Полтаві, м. Миколаєві, м. Кузнецовську, приватні заклади м. Дніпропетровська, м. Вінниці, м. Херсона, будинки дитини у м. Рівне, м. Одесі, Центр медико-соціальної реабілітації дітей-інвалідів у м. Чернігові та інші. Кожен заклад по-своєму різний, але всі вони мають єдині вимоги, навчальні плани, програми, які вчителі одержують від Асоціації Монтесорі-вчителів України. Не викликає сумнівів той факт, що діяльність Монтесорі-шкіл в Україні має позитивний вплив на зміни та вдосконалення усієї освітньої системи, внаслідок того, що вони вирізняються серед інших закладів рівнем професіоналізму, повагою та любов'ю до дитини.

На сьогодні накопичений багатий досвід упровадження педагогічних ідей М. Монтесорі у практику роботи дошкільних закладів України. Групи, що сповідують метод Монтесорі, існують у садках № 4, № 20, № 55 м. Слов'янська Донецької області. Метою роботи вихователів є підготовка дитини до школи та подальшого життя в суспільстві. З метою розвитку творчих здібностей і трудових навичок дітей там використовуються лише окремі елементи системи.

У дитячому садку № 4, де працюють вихователями Бойко І. та Семенюта Н., навчаються і виховуються діти різного віку. Кількість дітей у групі 20 осіб. Педагогічні працівники систематично спостерігають за розвитком кожної дитини, для чого існують докладні індивідуальні щоденники. Проводяться медичні обстеження, дані яких аналізуються медичним працівником. Після закінчення кожного навчального року дається оцінка темпів і рівня індивідуального розвитку. У групі створено шість предметних зон, які містять монтезорівські матеріали з певних предметів.

Кожна гра представлена в єдиному варіанті. За теорією Монтесорі, це забезпечує порядок, тому що знайдені дитиною частини якоїсь гри буде повернуто на місце без особливої плутанини. Головне завдання – виховання терпіння. У групі існує такий порядок: малюк, який взяв якусь гру, має право бавитися скільки хоче, а та дитина, котра теж хотіла б пограти в леї, повніша почекати. Якщо, звичайно їй не дозволили приєднатися до гравця.

Як нами відмічалось раніше, у групах створено шість предметних зон за розділами: перша – зона математики. У цій зоні містяться матеріали, що розвивають уявлення про цифри, лічбу, елементарні математичні дії. Наприклад, гра «Весела лічба»: дитина отримує малюнок з певною кількістю предметів (м'ячики, зайчики, машинки) і відповідною цифрою внизу. Малюк обводить пальцем цифру та проговорює її. Як вона звучить – дитина дізнається в учителя. У цій грі задіяна низка механізмів тактильної, зорової і слухової пам'яті. Також у зоні математики представлено матеріал для розвитку просторового уявлення. Є різні об'ємні геометричні фігури, утворені простими

поверхнями, і діти легко упізнають відомі плоскі фігури трикутники, квадрати тощо.

Друга – зона розвитку мови, писемності; вона містить матеріали з удосконалення пам'яті, уяви, мислення, розширення словникового запасу, матеріали з упорядкування розповіді за картинками. Третя – наукова зона. У ній представлено матеріали, що сприяють розвиткові в дітей понять про вагу, зріст, пори року, доби тощо.

Четверта – зона сенсорики та моторики, в якій представлено матеріали, що готують руку до письма. Ящик із різноколірними заціпками – чіпляючи заціпки на стінки ящика, діти роблять такі переміщення пальцями, що схожі на рухи під час письма. Складання серветок за німецьким зразком. У коробці міститься значна кількість різнокольорових серветок із яскравими лініями, за якими повинен здійснюватися вигин, і діти складають їх. Шумові коробочки, їх 12, кожна має собі пару за шумом вмісту (манка, горох, камінці, бісер, рис, палички, тощо). Діти повинні попарно розставляти коробочки визначаючи вміст за звуком, що лунає під час трясіння. П'ята – зона відпочинку. У ній є м'який куточок – крісло, диванчики з іграшками. Шоста зона – їдальня. У цій зоні розташований індивідуальний посуд дітей. Діти самі накривають па столики, самі прибирають за собою, миють посуд і сушать під сушарками.

Практичний досвід дозволяє стверджувати, що у самостійній діяльності дитина щодня реалізує власну потребу прояву почуттів і дій. Методика Монтессорі допомагає розвиткові психічних процесів, уваги, пам'яті, мовлення, мислення, уяви. Виконання колективних ігор і завдань, допомагає засвоїти навички спілкування та побутової діяльності, що сприяє розвитку самостійності.

Ключова ознака методики Монтессорі полягає у створенні спеціального розвиваючого середовища, в якому дитина може і хоче виявляти свої природні здібності. А матеріали дозволяють дитині самій бачити та виправити власні помилки.

Висвітлюючи позитивний досвід діяльності дошкільних закладів за методикою М. Монтесорі, не можна лишити поза увагою низку проблем, з якими стикаються дитячі садки. По-перше, – це фінансування. Методичні матеріали для цієї системи коштують достатньо дорого. По-друге, повна реалізація програми Монтесорі вимагає не тільки придбання матеріалів, але і спеціальних меблів. У зв'язку з чим, доводиться залучатися підтримкою батьків або спонсорською допомогою. Дитячих дошкільних закладів, працюючих за методикою М. Монтесорі, або груп, де використовують елементи методики Монтесорі, в Україні стає все більше, однак попит перевищує пропозицію в кілька разів.

Як зазначає у своїй праці Б. Жсбровський, головними завданнями на шляху закладів за педагогічною технологією М. Монтесорі є наступні: розширення мережі шкіл-Монтесорі на території України; організація навчання вчителів-Монтесорі; вдосконалення видавничої діяльності (видання українською мовою невідомих українському читачеві праць М. Монтесорі; друк збірників із досвіду роботи українських шкіл-Монтесорі); міжнародне професійне партнерство, що передбачає обмін досвідом за технологією М. Монтесорі між колегами-членами Міжнародних Асоціацій Монтесорі, участь у наукових конференціях тощо [6, с. 42-44].

Таким чином проведений нами аналіз педагогічної та науково-методичної літератури, практичного досвіду дозволяє зробити висновок про те, що інновації, які впроваджуються у вітчизняних дошкільних закладах, спрямовані на формування базової культури особистості, всебічний розвиток особистісних якостей у відповідності з віковими та індивідуальними особливостями, підготовку дитини до життя в сучасному швидкозмінному світі. Процес модернізації освітньої діяльності, введення в практику роботи новітніх освітніх технологій і досвіду минулих років, спрямований на збереження та вдосконалення існуючих методик, а також покликаний до виховання людини нової генерації, здатної до ефективної життєдіяльності у XXI столітті.

Література:

1. Бурова А. Педагогічні інновації в дошкільній освіті / А. Бурова // Дошкільне виховання. 1999. – № 7. – С. 5-6.
2. Горюнова В. Асоціація Монтессорі-вчителів України // Українська освіта. Чому Марія Монтессорі / За загал, ред.: Б. М. Жебровського; упоряд. і літ. ред.: Н. П. Марченко / – К.: КМПУ ім. Б. Д. Грінченка, 2003. С. 28-30.
3. Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології: навчальний посібник / І. М. Дичківська. К.: Академвидав, 2004. – 352 с.
4. Дичківська І. Марія Монтессорі: теорія і технологія: навчально-методичний посібник / І. М. Дичківська, Т. І. Поніманська. – К.: Слово, 2006. – 308 с.
5. Жебровський Б. Українська модель школи Марії Монтессорі / Б. Жебровський // Вісник / Асоціація Монтессорі-вчителів України; Упоряд.: В. З. Горюнова. Т. П. Михальчук. – К.: «Компас», 1997. – Вип. 1. С. 6-7.
6. Жебровський Б. Українська модель школи Марії Монтессорі / Б. Жебровський // Початкова школа. – 2005. – № 5. – С. 42-44.
7. Ільченко А. Використання елементів методики Марії Монтессорі у корекційній роботі з дітьми із ЗПР / А. М. Ільченко. Вісник: збірник наукових статей Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Вип. 8. – К.: Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2006. – С. 130-133.
8. Калуська Л. В., Отрощенко М. В. Інновації в дошкільній освіті. Програми, технології, проекти, ідеї, досвід: Посібник на допомогу дошкільним працівникам / Л. В. Калуська, М. В. Отрощенко. Мандрівець, 2010. – 376 с.
9. Крутій К., Маковецька Н. Інноваційна діяльність у сучасному ДПЗ: методичний аспект / К. Крутій, Н. Маковецька // Палітра педагога. – 2005. – № 4. – С. 4-7.
10. Кулик Ф. Монтессорі-лицей / Ф. Кулик // 1 сентября 1994. № 36 (9 апреля). – С. 2.
11. Павленко В. Методи виховання Марії Монтессорі / В. Павленко // Методичні засади реалізації особистісно орієнтованого виховного процесу в сучасних освітніх засадах: збірник науково-методичних праць. – Житомир: ФОП Левковець, 2012. – 276 с. С. 218-221.
12. Прибильська Н. Історико-педагогічні передумови відродження педагогічної системи Монтессорі в сучасних умовах / Н. Прибильська // Наукові записки ТИПУ імені Володимира Гнатюка: збірник наукових праць. Серія: Педагогіка. Вип. 1. – Тернопіль, 2006. – С. 79-84.
13. Сергієнко О. Використання педагогічних ідей М. Монтессорі в сучасних дошкільних навчальних закладах / О. Сергієнко // Освіта та наука у вимірах ХХІ століття: матеріали студ. звітно-наук. конференції, 19-20 квітня 2011 р. – К.: Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2011. С. 201-202.
14. Січкара А. Підготовка студентів до особистісно орієнтованого виховання у ході педагогічної практики на базі школи-дідсадку МОНТЕССОРИ [Електронний ресурс] / А. Січкара. – Режим доступу: <http://od.kubg.edu.ua/index.php/journal/article/view/26>.
15. Сторонська О. Проблема особистісної активності дитини-дошкільника та шляхи її оптимізації у системі Марії Монтессорі / О. Сторонська // Наукові записки: збірник наукових праць. Серія: Педагогічні та історичні науки. Вип. 89 К.: Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2010. – С. 197-204.

ISBN 978 – 83 – 946765 – 9 – 9